

ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА на ИП "КАРОЛ" АД

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. (1) Настоящите правила се приемат на основание Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 ("Регламента") и чл. 36, ал. 1 и чл. 122 от Наредба № 50 от 19.06.2015 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им (Наредба № 50).

(2) Правилата по ал. 1 имат за цел да регламентират:

1. Политики и процедури за *установяване на рисковете*, свързани с дейностите, процедурите и системите на инвестиционния посредник (ИП), и за определяне на допусканото от инвестиционния посредник ниво на риск, ако такова може да бъде установено в организационната структура и нивата на отговорност по управлението на риска при инвестиционния посредник;
2. Политики и процедури за *наблюдение на рисковете*, свързани с дейностите, процедурите и системите на ИП в съответствие с допусканото от инвестиционния посредник за допустимо ниво на риск, при отчитане на характера, обхвата и компетентността на дейността на посредника;
3. Ефективни процедури и мерки за *управление на рисковете*
4. Механизми за осъществяване на наблюдение върху адекватността и ефективността на политиката и процедурите по т. 1-3 и върху спазването от инвестиционния посредник и лицата, които работят по договор за инвестиционния посредник, на процедурите и мерките по тези правила, вкл. механизмите за вътрешен контрол и административните и счетоводни процедури по управлението на риска и правила и процедури за оценка и поддържане на вътрешния капитал.
5. Механизми за наблюдение върху адекватността и ефективността на предприетите мерки за отстраняване на констатирани непълноти и несъответствия в политиката и процедурите по т. 1-4 и процедурите и мерките по настоящите правила, вкл. невъзможност за спазването им от лицата

ПОЛИТИКИ И ПРОЦЕДУРИ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ, УПРАВЛЕНИЕ И НАБЛЮДЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТИТЕ И СИСТЕМИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК

Чл. 2. (1) Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете, свързани с дейностите и системите на ИП има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху дейността на инвестиционния посредник, включително на рисковете произтичащи от макроикономическата среда.

(2) Процедурите за оценка и управление на отделните видове риск включват:

- а) Идентифициране на отделните външни и вътрешни данни, факти и събития, влияещи върху дейността на инвестиционния посредник;
- б) Идентифициране и измерване на риска;
- в) Мерки за управление на всеки вид риск

(3) Анализиране и наблюдаване на рисковите фактори се извършва ежедневно от служителите в звеното по управление на риска при инвестиционния посредник, който считано от януари 2018 г. ще се нарича отдел „Управление на риска, финансови анализи и проучвания“.

(4) Оценката на риска се извършва на база на анализ на следните компоненти:

- а) Основните и значими дейности при инвестиционния посредник;
- б) Вида и нивото/степената/на присъщите за инвестиционния посредник рискове;
- в) Адекватността и ефективността на политиката и процедурите по настоящите правила и върху спазването от инвестиционния посредник и лицата, които работят по договор за инвестиционния посредник, на процедурите и мерките по тези правила;
- Чл. 3. (1) Рисковите фактори, които оказват влияние върху дейността на инвестиционния посредник са:
- а) **Пазарен риск** - вероятността да се понесат загуби или да не се реализира печалба под въздействието на неблагоприятни промени в цените на финансовите инструменти, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други;
- б) **Сетълмент риск и кредитен риск на насрещната страна и от големи експозиции** - вероятността да се нарушат капиталовите изисквания на инвестиционния посредник;
- в) **Операционен риск** - означава рискът от загуба, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, лица и системи, или поради външни събития, като включва в себе си правния риск;
- г) **Нормативен риск** - вероятността да се понесат загуби в резултат на нарушения или неспазване на законовите и подзаконовите нормативни актове или вътрешно-дружествените документи;
- д) **Репутационен риск** - възможността от негативни публикации и изявления в средствата за масова информация, електронните медии и др., касаещи инвестиционния посредник, верни или неверни, което да доведе до намаление на клиентската база, приходите или до завеждане на съдебни дела;
- е) **Бизнес-риск** - възможността под влиянието на различни фактори от външната среда - макроикономически, политически и други, както и от условията за работа в тази среда да се причинят негативни последици в дейността на инвестиционния посредник;
- ж) **Позиционен риск /общ и специфичен/** - риск от промяната на цената на даден инструмент в резултат на фактори, свързани с емитента или в случай на деривативен инструмент - свързан с емитента на базовия инструмент, както и риска от промяната в цената на дадения инструмент поради промяна в равнището на лихвените проценти;
- з) **Стоков риск** - риска от позиции в борсово търгувани стоки или стокови деривативни инструменти в инвестиционния и търговски портфейл на инвестиционния посредник;
- и) **Риск от концентрация** - риск от не съчетаване на падежите между експозициите и кредитната им защита, както и риска, който възниква при прилагането на техники за редукция на кредитния риск и на големите индиректни кредитни експозиции;
- й) **Ликвиден риск** - възможността инвестиционния посредник да не разполага с достатъчно средства за посрещане на задълженията си, когато те станат изискуеми и невъзможността да реализира свои активи при подходяща цена и в приемливи срокове.
- к) **Валутен риск** - рискът от промените на валутния курс на лева спрямо чуждите валути;
- л) **Лихвен риск** - риск от колебания в лихвените проценти, дотолкова доколкото лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен.
- м) **Други рискове**, включени в Регламент (ЕС) № 575/2013 и чл. 36. (1) от Наредба № 50, на които е изложен или може да бъде изложен инвестиционният посредник, а именно:

Кредитен риск и риск от контрагента

- Чл. 4. (1) Кредитният риск при инвестиционния посредник има два основни компонента:
1. Риск от неизпълнение на контрагента в маржин сделки /заемни сделки/ на капиталовия пазар - валутни операции, фючърси, суапове, опции, дялове и акции;
 2. Продуктов риск, който се измерва с евентуалната загуба при неизпълнение на задълженията от ответната страна в сделката.

Чл. 5. Кредитният риск от контрагента е рискът контрагента по определена сделка да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци на сделката.

Чл. 6. (1) Кредитният риск от контрагента възниква по:

1. Сделки с деривативни инструменти;
2. Репо сделки (сделки за финансирани с ценни книжа)
3. Сделки по предоставяне и получаване в заем на финансови инструменти;
4. Маржин заемни сделки;
5. Транзакции с удължен сетълмент.

Чл. 7. (1) При управлението и оценката на кредитния риск, инвестиционният посредник ще използва стандартизирания метод регламентиран в Наредба № 50.

(2) При управление на кредитния риск и риска от контрагента инвестиционният посредник:

1. Разработва и прилага последователни и ясно определени критерии за предоставяне на заеми и финансираня, свързани с дейността, както и процедури по одобряване, изменение, подновяване и рефинансиране на предоставените заеми и финансираня;
2. Прилага ефективна система за текущо управление и наблюдение на рисковете за различни портфейли и експозиции, породени от предоставените заеми и финансираня, свързани с дейността и експозициите, свързани с тях, включително за установяване и управление на проблемните заеми и финансираня и извършване на адекватни корекции на оценките и заделяне на провизии;
3. Осигурява диверсификация на рисковете, произтичащи от портфейлите в съответствие с пазарите, на които инвестиционният посредник извършва дейност, и с цялостната му стратегия по предоставяне на заеми и финансираня, свързани с дейността;
4. Разработва и прилага вътрешни методики за оценка на кредитния риск на експозициите към отделни лица, по ценни книжа или секюритизиращи позиции, както и на кредитния риск на целия портфейл. ИП се ръководи от външни кредитни рейтинги, но също така и сам определя нивото на кредитен риск към определени лица въз основа на външен рейтинг и собствена преценка.

(3) Инвестиционният посредник определя размера на експозиции за кредитен риск на контрагента в съответствие с част трета, дял II, глава 6 от Регламент (ЕС) № 575/2013. Стойностите на експозициите по репо сделките, сделките по предоставяне и получаване в заем на ценни книжа маржин заемните сделки и транзакциите с удължен сетълмент се определят съобразно правилата на дял II, глава 4 от Регламент 575/2013.

(4) За изчисляване на рисково-претеглените експозиции за кредитен риск, инвестиционният посредник използва стандартизирания подход по реда на част трета, дял II, глава втора от Регламент 575/2013. С оглед изчисляване на капиталовото изискване за кредитен риск по стандартизирания метод инвестиционният посредник класифицира експозициите си в класове според тяхното кредитно качество като на всеки клас се присвоява определено рисково тегло съгласно част трета, дял II, раздел 2 от Регламент 575/2013.

Остатъчен риск

Чл. 8. Инвестиционният посредник следи и контролира остатъчния риск, произтичащ от по-ниска ефективност от очакваната на използваните техники за редуциране на кредитния риск и на очакваната загуба.

Чл. 9. (1) Когато се отчита редуциране на кредитния риск или на очакваната загуба, инвестиционният посредник извършва и цялостна оценка на кредитния риск на базисната експозиция. При репо сделките нетният размер на експозицията се счита за базисна експозиция.

- (2) Инвестиционният посредник прилага политика и процедури за управление на остатъчния риск, които осигуряват наблюдението, отчитането и контролирането на признатите техники за редукция на кредитния риск, ако покажат по-ниска ефективност от очакваната.
- (3) Техниките, използвани за доставка на кредитна защита, действията и предприетите стъпки следва да осигуряват споразумения за кредитна защита, които са правно валидни и изпълними във всяка относима юрисдикция.
- (4) Дружеството предприема подходящи действия за осигуряване на ефективността на споразуменията за кредитна защита.
- (5) В случай на обезпечена кредитна защита активите, които се признават за обезпечение, трябва да са достатъчно ликвидни и тяхната стойност в дългосрочен план да е толкова надеждна, че да осигури ефективност на кредитната защита, като се взема под внимание използваният метод за изчисляване на стойността на рисковопретеглените експозиции и допустимата степен на признаване на активите.
- (6) В случай на обезпечена кредитна защита заемодателят има право на бърза реализация или на задържане на активите, използвани за защита на заемите в случай на неизпълнение на задължението, неплатежоспособност или несъстоятелност на длъжника или друго кредитно събитие, определено в документите по сделката. Когато е подходящо, същите действия се предприемат срещу попечителя на обезпечението. Степента на корелация между стойността на активите, използвани за защита, и кредитното качество на длъжника не трябва да е прекомерна.
- (7) Условиата, на които трябва да отговарят обезпеченията по сделки с финансови инструменти, в това число договори за обратно изкупуване /репо сделки/ и заем на финансови инструменти се въвеждат със съвместна заповед на изпълнителните директори.

Риск от концентрация и големи експозиции

Чл.10. (1) Рискът от концентрация произтича от неадекватна диверсификация към експозиции към всяка насрещна страна, включително към централни съконтрагенти, към групи свързани насрещни страни, към насрещни страни от един и същи икономически сектор, географска област или към насрещни страни, занимаващи се с една и съща дейност или стоки, както и на риска от концентрация, възникнал от прилагането на техники за намаляване на кредитния риск, включително рисковете, свързани с големи непреки кредитни експозиции, такива като експозиции към един доставчик на обезпечение.

(2) Управлението на този вид риск съгласно настоящите правила се осъществява като се следят ежедневно експозициите към посочените в ал. 1 субекти.

(3) Голяма експозиция е актив или задбалансова позиция, без прилагане на рисковите им тегла, спрямо приемливия капитал (базовия капитал от първи ред плюс базовия капитал от втори ред), ако това съотношение е по-голямо или равно на 10 процента.

(4) Отдел "Бек офис" и отдел „Счетоводство“ уведомяват Отдел "Правен, Нормативно съответствие и Вътрешен одит" (ПНСВО) за всяка нововъзникнала голяма експозиция, както и за всяко нарастване с над 10 на сто спрямо размера на съществуваща голяма експозиция.

(5) Отдел "Счетоводство" е длъжен да следи ежедневно и експозициите на дружеството към издатели на обезпечение за прекомерна концентрация, като при наличие на такава незабавно информира ОПНСВО за последващо уведомяване на Комисията за финансов надзор в нормативно определените срокове.

(6) Наблюдението и контрола на големите експозиции се извършва в съответствие с изискванията на Наредба № 50 на КФН на база отразяване на ежедневните операции на дружеството в информационно-счетоводната система.

Пазарен риск

Чл.11. (1) Пазарният риск е рискът от загуби, възникващи от неблагоприятни движения в пазарните цени на дълговите /лихвените/ и капиталовите инструменти и на стоковите инструменти.

Ако не е указано друго, дружеството прилага стандартизирания подход за изчисляване на пазарния риск.

(2) Отдалечаването на една инвестиция от паричния пазар, увеличава пазарния риск и намалява стойността на инвестицията.

(3) При управлението на пазарния риск съгласно настоящите правила се спазват следните механизми: идентифициране и определяне на приемливо ниво за пазарния риск; постоянното му наблюдение; предприемане на мерки от посредника за поддържане на поетия от него пазарен риск на ниво, което да не застрашава финансовата му стабилност и интересите на неговите клиенти; изключване ползването на вътрешна информация и на конфликти на интереси.

(4) Инвестиционният посредник разработва, приема и прилага политика и процедури за управление на пазарния риск, които осигуряват, че същият:

1. Установява, измерва и управлява всички съществени източници и ефекти на пазарен риск;

2. Предвижда мерки и срещу риска от недостиг на ликвидни средства, когато късата позиция е с падеж преди съответната дълга позиция;

3. Прилага мерки, които осигуряват вътрешният капитал да е адекватен за покриване на значимите пазарни рискове, за които не се прилага изискване за собствен капитал.

(5) За целите на минимизирането на пазарния риск инвестиционният посредник използва следните основни процедури и методи: 1. Аналитични методи за разглеждане на риска – служителите, които се занимават с анализ на тенденциите на капиталовия пазар редовно извършват анализ на развитието в краткосрочен план на всички значителни позиции в търговския и инвестиционен портфейл на посредника;

2. Независимост и разделяне на отговорностите между служителите, които управляват риска и служителите, които сключват сделките.

(6) Инвестиционният посредник определя капиталовите изисквания за пазарен риск в съответствие с част трета, дял IV от Регламент (ЕС) 575/2013.

Лихвен риск

Чл.12. (1) Лихвеният риск е рискът от промяна в цената на финансов инструмент в резултат на промяна в равнището на лихвените проценти в случай на търгуван дългов инструмент или деривативен финансов инструмент или в случай на капиталов инструмент или деривативен финансов инструмент поради промени на капиталовия пазар, несвързани с конкретни характеристики на отделните инструменти.

(2) Съгласно настоящите правила механизмите за управление на този риск регламентират следните мерки и правила:

1. Акцент върху краткосрочни и средносрочни дългови финансови инструменти за сметка на дългосрочните

2. Преобладаване на финансови инструменти с плаващ лихвен процент за сметка на тези с фиксиран такъв

3. Анализиране на динамиката на лихвените проценти върху нетния лихвен доход, което се базира на очакванията относно промените на лихвените проценти в бъдеще

(3) Експозиция към лихвен риск по позиции, които не са включени в търговския портфейл. Инвестиционният посредник оповестява следната информация относно своите експозиции към лихвен риск по позиции, които не са включени в търговския портфейл:

а) Естеството на лихвения риск и основните допускания (включително допускания относно плащанията за предсрочно погасяване на кредити и тенденциите по отношение на безсрочните влогове) и честотата на измерване на лихвения риск;

б) Промените в доходите, икономическата стойност или друг подходящ измерител, използвани от ръководството при рязко повишаване или намаляване на лихвените проценти съгласно приетия от него метод за измерване на лихвения риск по валути.

Операционен риск

Чл.13. (1) Операционният риск е рискът от загуба, произтичащ от неадекватни или недобре функциониращи вътрешни процеси, лица и системи, или поради външни събития, като включва в себе си правния риск.

(2) Операционно събитие е събитие, което може да доведе до отрицателен икономически резултат и/или до допълнителни разходи и до отклонение на реализираните от очакваните резултати от дейността.

(3) Загуба от операционно събитие е финансовият ефект, свързан с проявление на операционни събития и подлежащ на оповестяване във финансовите отчети на инвестиционния посредник.

(4) Политиката и процедурите на инвестиционния посредник за установяване и управление на този риск включва:

1. Идентифициране на рисковите фактори и събития, които са потенциален носител на операционния риск, което идентифициране се извършва от отдел „Управление на риска, финансови анализи и проучвания“, със съдействието на отдел „Правен, Нормативно съответствие и Вътрешен одит“ (ОПНСВО) и всяко от лицата, работещи по договор за ИП;

2. Изготвяне на решение/я на проблема от звеното за управление на риска;

3. Довеждане на готовото решение до знанието на всички участници в проблемния процес;

4. Довеждане до знанието на отдел „Правен, Нормативно съответствие и Вътрешен одит“ (ОПНСВО) на проблема, който да извърши контролна проверка след време – времето се преценява от ръководителя на отдела, но не по-късно от 1 месец от възникване на проблема.

(5) Политиката и процедурите на инвестиционния посредник за управление и минимизиране на този риск, освен посочените в предходната алинея действия, включва и:

1. Мерки за улесняване на обработката и анализа на данни – ползва се само висококачествен специализиран софтуер, доказал своята ефективност и липса на грешки при използване, който позволява бърза и точна и надеждна обработка на постъпващата информация, включително обработка на счетоводната информация, което способства за ранното диагностициране и идентифициране на операционния риск и минимизира риска от грешки на персонала. Мерките предвиждат и използване на услугите на софтуерни специалисти за поддържане и профилактика на софтуера.

2. Мерки за опазване и съхраняване на водената отчетност, документация и информация, предвидени подробно в правилата за вътрешната организация на посредника, с цел предотвратяване изгубването на информация.

а) Информацията и отчетността, водена на магнитен носител задължително се съхранява и на втори носител, с цел предотвратяване изгубването ѝ в случай на техническа авария.

б) При загуба на информация в случай на техническа авария незабавно се предприемат действия за отстраняване на аварията и възстановяване на информацията и се уведомява КФН за предприетите действия и резултата.

в) Цялата документация и информация, свързани с дейността, се съхранява от посредника на лесно и достъпно за ползване място .

3. Мерки за ограничаване на правния (нормативния) риск – макар и да е част от операционният риск за ИП правният (нормативният) риск се отчита като значим елемент в общата рискова оценка на ИП.

а) Отдел „Правен, Нормативно съответствие и Вътрешен одит“ (ОПНСВО), с оглед правомощията си съгласно Вътрешните правила на посредника, осъществява контрол, включително и текущ и превантивен чрез заверки на документи в случаите и в сроковете описани в нормативните актове, с оглед наличието и съответствието на договори, нареждания, декларации, информации и цялата останала документация с изискванията на действащото законодателство.

б) Инвестиционният посредник разполага с достатъчно подготвени вътрешни и външни консултанти, чрез мненията на които управлява правния си риск - получава становища

по правни въпроси, получава насоки и съвети, включително количествени измерения на правния риск, оценка на правния риск при търговия с деривативни финансови инструменти, при приемане и влизане в сила на ново законодателство, при реклама, прилагане или предлагане на нов финансов продукт, при установяване на отношения с клиенти, при извършване на проверки по противодействие на изпирането на пари и при всички други области на дейност на посредник, които изискват правно становище и разработване на варианти за действие съобразно равнището на нормативен риск.

(6) Инвестиционният посредник определя капиталовите изисквания за операционен риск в съответствие с част трета, дял III от Регламент (ЕС) 575/2013.

(7) Инвестиционният посредник поддържа планове за действие при непредвидени обстоятелства, за осигуряване на непрекъснатост на дейността и за ограничаване на загубите при настъпване на кризисни ситуации.

Ликвиден риск

Чл.14. (1) Ликвидният риск, наричан още риск на финансирането е този, при който инвестиционният посредник ще срещне трудности при набавяне на финансови средства за изпълнение на ангажименти, свързани с неговата дейност. Причина за ликвидния риск може да бъде невъзможността да се реализира бързо финансов актив на стойност, близка до справедливата му стойност, както и недобро и ефективно управление на останалите рискове.

(2) Мерките и процедурите за управление на този вид риск включват:

1. Намаляване до оптималния минимум на вложенията на инвестиционния посредник в слабо ликвидни и недоходоносни активи.
2. Добро и прозрачно управление на цялостната дейност на посредника, което ще минимизира риска от влошаване на неговата репутация.
3. Внимателно следене на тенденциите на пазара на финансови инструменти.
4. В договорите за доверително управление, сключвани от посредника се предвижда достатъчен срок на уведомлението за прекратяване или теглене на суми, за да може посредника безпроблемно да осигури необходимите средства.
5. Поддържане на резерви – с цел покриване на непредвидени искания за теглене на средства от клиентите.
6. Наблюдение на пазара на финансови инструменти и специално на позициите, чиято ликвидност намалява и при нужда намаляване или освобождаване от тези позиции.
7. Оперативно наблюдение от отдел „Счетоводство“ на паричните потоци и матуритетната структура на активите и пасивите на ИП в лева и валута, както и съпоставяне на нивата на пазарен риск с ликвиден риск при ИП.

Политиката на инвестиционния посредник по управление на ликвидния риск включва държане на ликвиден буфер, който да е в размер, при който се покрива разликата между изходящите и входящи парични потоци при стресирани условия.

Превенция на ликвиден риск. Възстановяване на ликвидността

(3) Инвестиционният посредник стриктно спазва изискванията на чл. 26 и следващите от Регламент 575/2013 и чл. 55 от Наредба № 50 на КФН.

(4) Паричните средства на инвестиционния посредник могат да бъдат държани на каса или по разплащателни или депозитни сметки в банка, която не е в производство по несъстоятелност или поставена под специален надзор. Паричните средства по разплащателни или депозитни сметки в банка трябва да бъдат в размер не по-малък от 70 на сто от всички парични средства на инвестиционния посредник. Паричните средства по разплащателни или депозитни сметки в банка, с които инвестиционният посредник може да се разпорежда по всяко време, трябва да бъдат в размер не по-малък от 70 на сто от всички парични средства, като инвестиционният посредник предприема действия за тяхното диверсифициране.

(5) Инвестиционният посредник поддържа диверсификация на депозитите в поне 3 банки с цел минимизиране на риска от несъстоятелност на банка

В случаите когато инвестиционният посредник депозира паричните средства на клиентите при кредитна институция, банка или фонд на паричния пазар, които са в една и съща група с инвестиционния посредник, се прилага ограничение, че паричните средства, които се депозират при всеки такъв субект от групата или комбинация от такива субекти от групата, не бива да надвишава 20 % от всички такива парични средства.

(6) Инвестиционният посредник взема мерки за ясно отделяне на средствата на клиенти от собствените средства на инвестиционния посредник с цел предотвратяване на неблагоприятен ефект от финансови затруднения на посредника за неговите клиенти. Банките, в които са разкрити клиентските сметки на инвестиционния посредник, са уведомени с изричен анекс относно собствеността на средствата в сметките, разкрити на името на посредника като мярка срещу евентуални действия от страна на кредиторите на последния;

(7) В случай на финансови затруднения на инвестиционния посредник, акционерите, притежаващи квалифицирано участие са в готовност да окажат ликвидна подкрепа до стабилизиране на състоянието на посредника.

Позиционен риск

Чл. 15. (1) Позиционният риск се състои от два компонента:

1. Първият компонент е неговият специфичен риск, който е рискът от промяна в цената на даден инструмент в резултат на фактори, свързани с емитента или в случай на деривативен инструмент - свързани с емитента на базовия инструмент;

2. Вторият компонент на позиционния риск е неговият общ риск, който е рискът от промяната в цената на дадения инструмент поради промяна в равнището на лихвените проценти, когато се отнася до търгувани дългови инструменти или деривативни дългови инструменти или промяната в цената на дадения инструмент поради промени на пазара, несвързани с конкретни характеристики на отделните финансови инструменти или деривативни финансови инструменти.

(2) Процедурите и методите за управление и контрол на този риск са: определяне на ефективна структура от финансови инструменти чрез диверсификация на портфейла, гарантиращи минимизиране на потенциалните загуби от негативното движение на цените на отделните финансови инструменти в портфейла на инвестиционния посредник и портфейла на всеки отделен клиент при доверително управление, като диверсификацията се осъществява по отношение на емитенти – свързани лица, емитенти от един отрасъл, от един географски район и други.

(3) За управлението на позиционния риск ИП спазва всички изброени по-долу изисквания:

а) Налице е ясно документирана стратегия за търгуване на позицията/инструмента или портфейлите, одобрена от висшето ръководство, която включва очаквания период на държане;

б) Налице са ясно определени политики и процедури за активно управление на откритите на дадена търговска платформа позиции. Тези политики и процедури включват следното:

i) Кои позиции могат да се откриват и на коя търговска платформа;

ii) Определени са лимитите на позициите и последните се наблюдават за целесъобразност;

iii) Дилърите разполагат с право да откриват и управляват позицията в рамките на договорените лимити и съгласно одобрената стратегия;

iv) Позициите се докладват на висшето ръководство като неразделна част от процеса на управление на риска на институцията;

v) Позициите се наблюдават активно посредством източниците на пазарна информация и се прави оценка на възможността за търгуване или хеджиране на позицията или на съставляващите я рискове, включително оценката, качеството и наличието на пазарни данни за целите на оценъчния процес, равнището на пазарния оборот, размерите на търгуваните на пазара позиции;

vi) Активни процедури и механизми за контрол при борбата с измамите. Прилагат се от ОПНСВО и са свързани с оценка на позициите и поведението на служители на ИП, отделни клиенти и оценка на връзката и влиянието им с оглед недопускане на недобросъвестни търговски практики, изнасяне на вътрешна информация, конфликт на интереси, присвояване или използване на чужди финансови инструменти или пари.

v) Разполага с ясно определени политики и процедури за наблюдение на позициите с оглед на стратегията за търгуване, включително наблюдение на оборота и позициите, за които първоначално планираният период на държане е бил надхвърлен.

Валутен риск

Чл.16. (1) Отдел „Управление на риска, финансови анализи и проучвания“ разработва и предлага за одобрение от Съвета на директорите механизъм за наблюдаване на общата и отделните позиции на инвестиционния посредник, анализ на структурата и изпълнение на отделните лимити, както и предлага конкретните методи за управление на валутния риск, които са неразделна част от настоящите правила.

(2) Според избрания метод се представят и основните допускания и изходни параметри за прилагането на избрания метод.

(3) Ако не е указано друго, дружеството поддържа неутрална позиция, като максимално допустимото отклонение е до 10% от вътрешния капитал.

Риск, свързан със секюритизацията

Чл. 17. (1) Отдел „Управление на риска, финансови анализи и проучвания“ наблюдава и оценява риска, възникващ от секюритизационни сделки, при които дружеството е инициатор или спонсор, за да се осигури, че икономическата същност на сделката е напълно отразена при оценката на риска и при вземането на управленски решения.

(2) При традиционна секюритизация инициаторът не включва секюритизираните експозиции и съответстващата на тях загуба при изчисляването на рисковопретегления размер на експозициите за кредитен риск.

(3) При синтетична секюритизация инициаторът изчислява рисковопретегления размер и очакваната загуба на секюритизираните експозиции съгласно разпоредбите на Наредба № 50.

(4) Рисковопретегленият размер на секюритизиращите позиции участва при изчисляването на рисковопретегления размер на експозициите за кредитен риск.

(5) Рисковите тегла, приложими спрямо стойността на секюритизиращите позиции, се определят съгласно тяхната степен на кредитно качество.

(6) Ако дружеството има експозиции в различни секюритизиращи траншове, то третира всеки транш като отделна секюритизираща позиция.

(7) Секюритизиращите позиции включват експозиции от секюритизация, произтичаща от деривативни инструменти върху лихвени проценти или валутни деривативни инструменти.

Риск от прекомерен ливъридж

Чл. 18. Рискът от прекомерен ливъридж се изразява в прекомерно натрупване на задължнялост на инвестиционния посредник. Прекомерността се изразява в това с относително малък собствен капитал да се гарантират огромна сума активи.

Чл. 19. (1) Отношението на ливъридж представлява собствения капитал от първи ред спрямо собствените активи на посредника, които не са приспаднати от капитала от първи ред.

Собственият капитал от първи ред и сумата на активите (общата експозиция) се пресмятат съобразно заложените в чл. 429 от Регламент 575/2013 правила.

(2) Главният счетоводител от Отдел „Счетоводство“ р изготвя регулярни справки и доклади за коефициента на ливъридж на посредника. Той акцентира на променливите параметри, участващи в пресмятането на съотношението, които намаляват

последното, и предприема мерки по уведомяване на изпълнителните директори, в случай че прецени че се стига до прекомерност при този тип риск.

(3) При достигане на прекомерни нива на коефициента на ливъридж, мерките които инвестиционният посредник предприема са: увеличаване на собствения капитал от акционерите, намаляване на активите чрез плащане на задължения, закриване на репо споразумения и др.

Други рискове в хода на осъществяването на дейността на ИП

Чл. 20. (1) Риск, който съществува при осъществяването от ИП дейност, е свързан с адекватното и ефективно съхраняването на финансовите инструменти и на паричните средства на клиентите

(2) При управлението на този риск се предприемат следните мерки за неговото установяване и минимизиране:

1. ИП, съответно лицата които работят по договор за него, стриктно спазват нормативните изисквания, вътрешните правила и политики за съхранение на финансови инструменти и паричните средства на клиенти, съгласно установеното в ЗПФИ и Делегирана Директива 2017/593 на ЕК по отношение на защита на финансовите инструменти и паричните средства, принадлежащи на клиенти.

2. Когато ИП открива сметка за финансови инструменти на свой клиент при трето лице/ депозитарни институции, респ. съхранява парични средства на клиенти, се полага дължимата грижа за интересите на клиента при определяне на това лице и възлагането на същото да съхранява финансовите инструменти на клиента, както и периодично, но най-малко веднъж годишно, се преразглежда със същата грижа избора на тези лица и условията, при които те съхраняват финансовите инструменти на клиента, респ. паричните средства.

3. При определяне на лицата/ депозитарните институции, където се съхраняват парични средства или финансови инструменти на клиенти ИП, респ. лицата които работят по договор за него, отчитат професионалните качества и пазарната репутация на тези лица/ институции, както и нормативните изисквания и пазарните практики, свързани с държането на такива финансови инструменти, които могат да накърнят правата на клиента. Предприемат се и необходимите действия, за да се осигури, че съхраняването на финансови инструменти на негови клиенти при трето лице/ депозитарни институции се извършва по начин, който гарантира идентифициране на клиентските финансови инструменти отделно от финансовите инструменти на инвестиционния посредник и на третото лице/ депозитарната институция, чрез воденето на отделни сметки от това трето лице/ депозитарна институция или чрез прилагането на други мерки, осигуряващи същото ниво на защита, а по отношение на паричните средства, че депозирани такива на клиенти се водят по индивидуални сметки или сметка на клиентите, отделно от паричните средства на инвестиционния посредник.

Рискове, породени от макросредата и фазите на икономическия цикъл

Чл. 21. Макроикономическият риск се предизвиква от настъпването на политически и/или икономически кризи, природни бедствия и други явления, които се отразяват негативно, както на контрагентите, така и на самия инвестиционен посредник. Проявлението на този риск зависи

от редица фактори, като режим на държавно управление, монетарна и фискална политика на правителството, инвестиционен климат и т.н.

Чл. 22. (1) Икономическият цикъл е времето от началото на един спад (криза) в икономиката до друг такъв. Основните фази на икономическия цикъл са следните:

1. Фаза на криза (рецесия);
2. Фаза на застои (депресия);
3. Фаза на оживление (експанзия);
4. Фаза на подем (бум).

(2) Тъй като инвестиционния посредник не е в състояние да влияе нито на макроикономическия риск, нито на фазата на икономическия цикъл, в който се намира икономиката на страната, вземането на мерки относно тези рискове се ограничават до намаляване на негативното им въздействие върху дейността и финансовите резултати на дружеството.

Чл. 23. Членовете на Съвета на директорите, ръководителят на отдела "Управление на риска, финансови анализи и проучвания" и други отговорни служители на инвестиционния посредник, могат и са длъжни да инициират обсъждане по въпросите на тези рискове.

Чл. 24. При наличие на индикации за влошаване на макроикономическата ситуация или белези за смяна на фазата на икономическия цикъл, някое или няколко от гореописаните лица свикват среща – обсъждане, на което присъстват членовете на Съвета на директорите, ръководителя на отдел "Управление на риска, финансови анализи и проучвания" и служител-инициатор на срещата. На срещата се обсъжда въпросът, който е породил съмнение за пораждаване на макроикономически рискове и/или рискове, свързани с икономическия цикъл.

Чл. 25. Ако след обсъжданията, риск по тази глава се класифицира като значим за инвестиционния посредник, на заседание на Съвета на директорите се вземат решения за минимизиране на негативните ефекти от тях, както в краткосрочна, така и в средносрочна перспектива. Изпълнителните директори свеждат до знанието на отговорните служители наобелязаните необходими действия в тази връзка.

Чл. 26. (1) При възлагане на изпълнението на трето лице (аутсорсинг) съществува риск от неблагоприятна промяна в отношенията на инвестиционния посредник с негови клиенти или в задълженията му към тях съгласно ЗПФИ и актовете по прилагането му, и от нарушаване на изискванията на ЗПФИ и на актовете по неговото прилагане.

(2) Съгласно настоящите правила, се предвиждат следните механизми и политики за установяване и минимизиране на този риск:

1. Възлагане на важни оперативни функции или на инвестиционни дейности за изпълнение от трето лице се извършва само в случай, когато за ИП е обективно невъзможно да осъществява нормално своята дейност без участието на трето лице по ал. 1.

2. Възлагането по т. 1 става въз основа на договор, при което ИП полага дължимата грижа за неговото сключване, действие и прекратяване, при което се отчита дали третото лице разполага с необходимите възможности, ресурси и изискуеми по закон разрешения за надеждно и професионално изпълнение на възложените му функции, дали е в състояние да извършва възложените му услуги ефективно, дали осъществява надлежен контрол върху изпълнението на възложените му функции и адекватно управлява риска, свързан с това възлагане. Преценката се извършва съобразно установените в Делегиран Регламент (ЕС) 2017/565 изисквания.

3. ИП предприема съответни подходящи действия, ако е видно, че лицето по т. 1 не може да осъществява възложените му функции ефективно и в съответствие с нормативните и регулаторни изисквания, вкл. упражнява контрол и управление на риска чрез отдел „Правен, Нормативно съответствие и Вътрешен одит“ и отдел „Управление на риска, финансови анализи и проучвания“ на възложените функции на третото лице като може да прекрати при необходимост договора за възлагане, без това да накърни непрекъснатостта и качеството на предоставянето на услуги на клиентите.

4. ИП следи и осигурява спазването и на всички други изисквания, ограничения и мерки, предвидени в Делегиран Регламент (ЕС) № 2017/565 по отношение на третото лице и действието на сключения с него договор.

Чл. 27. (1) Риск, който съществува при осъществяването от ИП дейност, е свързан с адекватното и ефективно предлагане на инвестиционни услуги и дейности.

(2) С оглед установяване и минимизиране на тези рискове ИП приема и прилага в дейността си Политика за определяне на клиента като професионален, непрофесионален и приемлива насрещна страна, политика за изпълнение на

нарежданията на клиенти и за предаване/подаване на нареждания, политика за третиране на конфликти на интереси, правила за дейността на отдел „Правен, Нормативно съответствие и Вътрешен одит“, сключва договорите си с клиенти на основата на общи условия, в които предоставя на клиентите максимално информация съгласно нормативните изисквания, когато е приложимо, като посочените политики, правила и общи условия и предвидените в тях мерки, правила, ограничения, забрани начини на поведение в определени ситуации и т.н. се прилагат стриктно от лицата, които работят по договор за ИП.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОТГОВОРНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕТО НА РИСКА – УСТАНОВЯВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Чл. 28. (1) Установяването на рисковете и тяхното управление е свързано с прилагане на съответни мерки в установената в Правилата за вътрешната организация цялостна организационна структура, която е следната:

1. Съвет на директорите;
2. Изпълнителни директори;
3. Служители, работещи по договор за инвестиционния посредник в различни отдели и звена на дружеството.

(2) Формирането на организационна структура и нива на отговорност по управление на риска при инвестиционния посредник, установена в правилата за вътрешна организация на посредника, има за цел ясно и точно разпределение и разделяне на отговорностите между всички звена в дружеството и ограничаване на движението на информация вътре в дружеството, т.е. спазване на принципа на „китайска стена“ и минимално разпространение на информация с оглед предотвратяване на конфликти на интереси, както между дружеството и негови клиенти, така и между самите клиенти.

(3) Разпределението на функциите и отговорностите съгласно установените от ИП правила за вътрешна организация предвиждат строго определяне на нивото на компетентност на всяко лице, което работи по договор за дружеството, което позволява бързо установяване на рисковете, съответно тяхното управление, свързани със системите в дружеството (система за съхраняване на документацията, система за водене на отчетност, вкл. счетоводна такава, система за изпълнение на дейностите на посредника съгласно притежавания лиценз и цялостната система на организация в ИП)

Чл. 29. (1) Съгласно настоящите правила всяко звено (отдел) участва както в установяването, така и в управлението на рисковете с цел да се подпомага откриването и решаването на проблеми свързани с установяването на рисковете за ИП посредством участието и приноса на всички служители.

(2) Съветът на директорите при инвестиционния посредник има следните отговорности по установяване и управление на рисковете:

1. Приема правила за управление на риска и следи за тяхната актуализация;
2. Контролира рисковите фактори за инвестиционния посредник чрез обсъждане на ежемесечните доклади на звеното за контрол на риска и взема съответните решения;
3. Приема като елементи на политиката по управление на риска: нивото на риск, което ИП счита за приемливо и насоките за развитие на системата за оценка и управление на риска;
4. Приема и актуализира в сроковете посочени в нормативните актове всички вътрешни политики и правила на ИП, включително настоящите правила;
5. Установява конкретни лимити, които да позволяват на отделните звена да оперират със съответната автономност и да извършват сделки на вътрешните и международните пазари, както и определя пределно допустимите нива по основните видове риск, с оглед да не се подлага дружеството на неприемливи рискове.
6. Оторизира длъжностни лица, с правото да разрешават надвишаване на индивидуално установените лимити за сключване на сделки и нивата на риск, когато те

са основателни, като определя граница на допустимото превишение, както и случаите и условията за това;

7. Актуализира установените лимити за сделки на вътрешните и международните пазари, както и пределно допустимите нива по основните видове риск;
8. Контролира рисковите фактори за дружеството чрез обсъждане на доклади, внесени от изпълнителните директори и взема решения в границите на своите правомощия;
9. Взема решения за кадрово, софтуерно и друго осигуряване на дейностите по управление на риска.

Чл. 30. (1) Изпълнителните директори имат следните отговорности по управление на риска:

1. Организируют работата по правилно провеждане на приетата от Съвета на директорите политика по управление на риска;
2. Контролират спазването на приетите от Съвета на директорите лимити за сделки на вътрешните и международните финансови пазари и нива на риск;
3. Създават организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск. Изпълнителните директори могат да определят и по-ниски лимити, както и да суспендират действието на определени лимити.
4. Следят за съответствие на използваните от съответните служители процедури по измерване, наблюдение и оценка на риска с приетите вътрешно-дружествени документи от Съвета на директорите.
5. Вземат решения за кадрово, материално-техническо и методическо осигуряване на дейностите по управление на риска.
6. Определят лицата, отговорни за разработването на собствени модели за управление на риска, тогава когато дружеството реши да не се прилагат общоприети модели за оценка на риска.
7. Може да изменят залегалите в настоящите правила вътрешно-нормативни актове, както и да издават нови, в съответствие с разпоредбите на настоящите правила и действащата нормативна уредба и ги представят пред СД за одобрение. Издадените вътрешно-нормативни актове представляват неразделна част от настоящите правила.

Чл. 31. (1) Отговорност за установяване на риска (неговото възникване или нарастване над определени нива) се носи от съответния ръководител на отдел (звено), а когато няма такъв от служителите на отдела, в сътрудничество с лицето от отдел "Управление на риска, финансови анализи и проучвания", който упражнява функциите по настоящите правила. Ръководителят на отдела, съответно служителите, отговарят за правилната организация на дейността и работните процеси в съответния отдел.

(2) Лицата по ал. 1 изпълняват приетите политики за управление, наблюдение и редуциране на рисковете, на които инвестиционният посредник е изложен или може да бъде изложен, включително на рисковете произтичащи от макроикономическата среда;

Чл. 32. (1) Служителите, работещи по договор за инвестиционния посредник, имат следните отговорности свързани с управлението на риска:

1. Отдел „Дилинг“ (Брокери), с 1. подсектор „Българска фондова борса“ и 2. подсектор „Валутна търговия и Международни пазари“:

а) Изпълняват функции по приемане на нареждания и сключване на договори с клиенти като служители на ИП;

б) Сключват непосредствено сделки на вътрешните пазари (подсектор „Българска фондова борса“) и международни пазари (подсектор „Валутна търговия и Международни пазари“) в съответствие с прилаганата от ИП политика за изпълнение на нарежданията на клиенти и предаване/подаване на нареждания и в съответствие с всички нормативни изисквания.

в) Следят за избягване на потенциални конфликти на интереси, а при възникване на такива, спазват стриктно приетата политика за третиране на конфликти на интереси, вкл. при необходимост уведомяват отдел „Правен, Нормативно съответствие и Вътрешен одит“;

г) Наблюдават отношенията с клиенти по въпроси, свързани с депозиране, блокиране, обезпечения на финансови инструменти.

д) Следят ежедневно пазарните движения, сключените сделки, откритите клиентски и спекулативни позиции, активни нареждания и ордери и всяка друга информация, която е свързана с работата им;

е) Уведомяват незабавно, при възникване на проблемни обстоятелства в отношенията с клиентите съответния пряк ръководител, изпълнителния директор и звеното за управление на риска;

2. Отдел "Бек-офис":

а) Организира вярно и точно представяне на резултатите от дейността на инвестиционния посредник;

б) Осъществява навременно и правилно завеждане на сделките;

в) Следи ежедневно движенията на сключените сделки, откритите клиентски и собствени позиции, състояние на клиентските сметки и при необходимост предприема действия за разрешаване на проблемни ситуации;

г) Осъществява своевременно всички контакти, вкл. размяна на електронни и други съобщения с депозитарни институции, свързани с приключване на сделките, като при грешки, забавяния или софтуерни проблеми незабавно информира прекия ръководител, звеното за управление на риска и изпълнителните директори.

При установяване на завишени нива на риска от служител на отдел „Бек Офис“, той докладва на ръководителя на отдела или на изпълнителния директор като посочва вида риск, отклонението и вероятните причини за него.

3. Отдел „Правен, Нормативно съответствие и Вътрешен одит“:

а) Прилага мерки и процедури за установяване на всеки риск от неизпълнение на задълженията на ИП, като осъществява постоянно наблюдение и оценява адекватността и ефективността на мерките и процедурите, предвидени в правилата за вътрешната организация на ИП, както и на предприетите мерки за отстраняване на несъответствията в дейността на инвестиционния посредник с изискванията на ЗПФИ и актовете по прилагането му, пряко приложимите Делегирани Регламенти, като изпълнява функциите възложени му съгласно съответните Вътрешни правила на ИП;

б) Предоставя съвети и подпомага лицата, отговорни за извършването от инвестиционния посредник услуги и дейности, с цел гарантиране на осъществяването им в съответствие с изискванията на ЗПФИ, актовете по прилагането му и пряко приложимите Делегирани Регламенти;

в) Контролира отчитането на оценките за пазарен риск в ежедневното управление на риска и целостта на управленската информационна система;

г) Контролира процеса на одобрение на методите и системите за оценка на риска, използвани от отделите, ангажирани със сключването и осчетоводяване на сделките;

д) Контролира обхвата на пазарните рискове и утвърждаване на всички съществени промени в процеса на измерване на риска;

е) Контролира точността и пълнотата на данните за позициите, точността и уместността на допусканията за волатилност и корелация, както и точността на оценката и изчисленията за чувствителност към даден риск;

ж) Контролира проверката, която дружеството извършва за оценка на съвместимостта, навременността и надеждността на източниците на данни, използвани във вътрешните модели (ако се ползват такива), включително независимостта на информационните източници.з) Прилага тристепенен механизъм за контрол на риска: превантивен, текущ и последващ.

i) Превантивен контрол по отношение оценката на рисковите фактори включително чрез организиране на професионален инструктаж на служителите на ИП, членове на управителни органи, и на служителите в ОПНСВО, включително провеждане на регулярни инструктажи на същите, както и на другите функции по превантивен контрол съгласно Правилата за дейност на ОПНСВО;

ii) Текущ контрол, който включва правомощията на отдела, свързан с проверки на документи, заверки на документи, изискване на обяснения от лица, работещи по

договор за ИП, постоянно оперативно наблюдение на цялостната дейност, извършвана от ИП и на функционирането на всяка една система (на съхраняване на информация, на отчетност и т.н.) и др. особено при операционния риск, където ролята на ОПНСВО е особено важна.

iii) Последващ контрол, изразяващ се в годишна оценка на действащите в инвестиционния посредник вътрешна организация и система за контрол, включително на правилата за вътрешната организация чрез доклад до СД, с оглед възможността да гарантират законосъобразното функциониране на инвестиционния посредник и своевременното установяване на извършването на дейност в нарушение на нормативните изисквания, както и предложения до управителния орган за приемане на промени в тези правила, в случай че те не осигуряват в достатъчна степен изпълнението на тези изисквания.

4. Отдел "Счетоводство",

Съобразно счетоводната политика на посредника и организационната му структура следва стриктно да изпълнява следните процедури с оглед управление на риска и неговото минимизиране:

а) Спазване на одобрената от Съвета на директорите счетоводна политика на инвестиционния посредник, изработена в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети;

б) Вярно, точно и своевременно осчетоводяване на стопанските процеси;

в) Осигуряване на необходимия информационен поток към счетоводното звено;

г) Навременност на подаваната към отдел "Счетоводство" информация;

д) Структуриране на индивидуалния сметкоплан за целите на получаване на необходимата счетоводна информация;

е) Ежедневно осчетоводяване на всички операции в инвестиционния посредник, както и преоценка на финансовите инструменти, съобразно нормативните изисквания и възприетата счетоводна политика;

ж) Ежедневно извличане, предоставяне на съответните отдели и на ръководството на инвестиционния посредник, както и анализ на информацията за оценка на рисковете, капиталовата адекватност и ликвидността на инвестиционния посредник. Ежедневно изготвяне на отчети и справки съгласно изискванията на Наредба № 50 и Регламент (ЕС) 575/2013;

з) Навременни корекции при допускане на грешки в счетоводното звено;

и) Надеждно съхраняване на хартиените носители на информация чрез осигуряването на подходящи помещения за това.

й) Наличие на програмни продукти, целящи автоматизиране на процесите, систематизиране на информацията, улесняване достъпа на данните от първичните документи и източници и надеждното им архивиране;

При установяване на завишени нива на риска от служител на отдел „Счетоводство“, той докладва на ръководителя на отдела или пряко на изпълнителния директор като посочва вида риск, отклонението и вероятните причини за него.

АДМИНИСТРАТИВНИ И СЧЕТОВОДНИ ПРОЦЕДУРИ ПО ОЦЕНКА НА РИСКА И ВЪТРЕШНИЯ КАПИТАЛ

Чл. 33. Счетоводните процедури по отношение на управлението на рисковете и оценката на вътрешния капитал са възприети и следвани от инвестиционния посредник действия по обработка на входящата финансово-счетоводна информация, изготвяне на на ежедневна база на аналитична оборотна ведомост и отчети за финансова информация съгласно МСФО (FINREP), както и отчет за капиталова адекватност и ликвидност (COREP), чрез които се достига до оценки за нивата на риск, адекватността на капитала и ликвидността му.

Чл. 34. (1) Основна цел на счетоводните процедури е адекватното класифициране, обработка и представяне на достоверна, систематизирана и навременна информация за:

1. Степента на риск, на която е изложен инвестиционният посредник;
2. Необходимия капитал за покритие на поетите рискове от дейността на инвестиционния посредник.

Чл. 35. Своевременното и вярно представяне на информацията за степента на изложеност на риск и адекватността на капитала на инвестиционния посредник пред ръководителя на звеното за управление на риска и изпълнителните директори, е предпоставка за недопускане на концентрация на рискове и понасяне на финансови загуби.

Чл. 36. За осъществяване на целите, стоящи пред счетоводните процедури за управление на рисковете и оценка адекватността на капитала и ликвидността, са необходими редица действия и съгласуваност с всички отдели при инвестиционния посредник.

Чл. 37. (1) Предпоставките за правилното функциониране на счетоводните процедури са следните:

1. Спазване на одобрената от Съвета на директорите счетоводна политика на инвестиционния посредник, изработена в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети;
2. Вярно, точно и своевременно осчетоводяване на стопанските процеси;
3. Структуриране на индивидуалния сметкоплан за целите на получаване на необходимата счетоводна информация;
4. Активно взаимодействие със звеното за управление на риска и другите отдели при инвестиционния посредник за получаване на вярна и навременна информация за степента на изложеност на риск и респективно необходимото ниво на капитал, отговарящо на рисковите експозиции;
6. Организационна структура на отдел „Счетоводство“ в съответствие с нуждите на инвестиционния посредник, при ясно определени права, отговорности и нива на достъп до информацията;
8. Ежедневно изготвяне на аналитична оборотна ведомост, баланс, отчет за финансова информация съгласно МСФО (FINREP), както и отчет за капиталова адекватност и ликвидност (COREP);
9. Възможност за контрол на дейността от ОПНСВО и Изпълнителните директори на инвестиционния посредник;

Чл. 38. (1) Инвестиционният посредник дефинира определени правила, които ще следва последователно във връзка с изчисляване на капиталовите изисквания за различните видове рискове. Така определените правила за действие обвързват инвестиционния посредник с изискванията при пресмятането на капиталовите ангажименти за различните видове рискове.

(2) Инвестиционният посредник приема и прилага различни вътрешни правила, които осигуряват законосъобразното осъществяване на дейността на дружеството. Правилата по ал. 2 включват правилно разпределени правомощия и задължения на служителите, чрез които дружеството е в състояние да функционира, в рамките на нормативните ограничения на дейността си.

(3) Начините за работа с вътрешна информация, както и нормите за поведение на служителите по отношение на работата им със служебна информация и търговска тайна се урежда с вътрешни правила, приети от СД.

Чл. 39. (1) Инвестиционният посредник използва като източници за ценова информация данните от регулираните пазари на ценни книжа – БФБ и други чуждестранни места за изпълнение, въз основа на които се извършва текуща преоценка на позициите в търговския и инвестиционния му портфейл.

(2) Източници на котировки могат да бъдат признати световни информационни агенции като REUTERS, BLOOMBERG и др. За оценка на българските държавни ценни книжа

могат да се ползват котировки от регулиран пазар и първични дилъри за тях, като в този случай се изисква, да се определят дилърите и отговорните лица за събиране и обработка на информацията.

Чл. 40. За всяка от позициите във финансови инструменти, които нямат текущи котировки за цени се определя метод за пресмятане на справедливата им цена, като този метод се следва последователно и периодично се проверява неговата пригодност и адекватност.

Чл. 41. Инвестиционният посредник следва да делегира отговорности на служители, които да следят за отклонения в сетълмента по сделките с дългови инструменти, акции, валути и стоки. При разминаване на сетълмента с договорената дата, както и при наличието на кредитен риск на насрещната страна, инвестиционният посредник изчислява и поддържа собствен капитал за покритие на тези рискове.

Чл. 42. Отговорностите за следенето и спазването на изискванията за покриване на капиталовите изисквания на различните видове риск се разпределя между Отделите и звената на дружеството на база настоящите правила.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ВЪТРЕШНИЯ КАПИТАЛ. КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ

Чл. 43. (1) Вътрешният капитал на дружеството представлява капиталът, необходими за покриване на рисковете, свързани с цялостната дейност на дружеството. Изчисляването на вътрешния капитал се извършва в съответствие с разпоредбите на Наредба № 50 и Регламент 575/2013.

Чл. 44. (1) Наблюдението и пресмятането на капиталовите изисквания за различните видове риск се извършва на база отразените записвания в информационно-счетоводната система на дружеството и определените критерии за поддържане на стойността, видовете и разпределението на вътрешния капитал.

(2) Размерът на вътрешния капитал се изчислява ежедневно от отдел „Счетоводство“ съгласно нормативните разпоредби, съдържащи се в наредби и регламенти и данните за отделните направления в дейността на инвестиционния посредник, за които се изисква заделяне на финансов ресурс.

(3) Необходимата сума на вътрешния капитал зависи както от текущата дейност на инвестиционния посредник, така и от дейността му в предходни години, тъй като за определени рискове, изчисленията се базират на данни от предходни финансови години.

(4) При изчисляване на капиталовите изисквания за сетълмент риск при сделки с дългови или капиталови инструменти, чуждестранна валута или стоки, се определя ценовата разлика, във връзка с която инвестиционният посредник е изложен на риск.

(5) При определяне на капиталовите изисквания за позиционен риск се изчислява сбора от капиталовите изисквания за общ и специфичен риск, свързан с позициите в дългови и капиталови инструменти.

(6) При определяне на капиталовите изисквания за валутен риск инвестиционният посредник изчислява сбора на общата нетна позиция в чуждестранна валута и нетната позиция в злато.

(7) При изчисляване на капиталовите изисквания за стоков риск инвестиционният посредник прилага опростения подход.

(8) При изчисляване на капиталовите изисквания за операционен риск инвестиционният посредник се прилага подходът на базисния индикатор.

(9) При изчисляване на капиталовите изисквания за риска при корекция на кредитната оценка се прилага стандартизиран метод.

ОРГАНИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРИЛАГАНИТЕ МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА РИСКА

Чл. 45. (1) В съответствие с чл. 1, ал. 2, т. 4 и 5 от настоящите правила ИП разполага с отдел „Управление на риска, финансови анализи и проучвания, който функционира независимо и:

а) Прилага и политиката и процедурите по настоящите правила, както и функции по правилата за оценка и контрол на риска по Наредба № 50.

б) Наблюдава и оценява как се прилагат мерките и процедурите, предвидени в настоящите правила в цялостната дейност на ИП и във всички изградени системи на дружеството, вкл. осъществява наблюдение върху адекватността и ефективността на политиката и процедурите и спазването им от ИП и лицата, които работят по договор за него.

в) Предприема необходимите в зависимост от конкретния случай мерки за отстраняване на констатираните непълноти и несъответствия в политиката и процедурите по б.б. „а“ и „б“.

(2) Звеното по ал. 1 наблюдава и оценява включително адекватността и ефективността на предприетите от звеното мерки за отстраняване на констатирани непълноти и несъответствия в политиките и процедурите по чл. 1, ал. 2, т.1-4 и процедурите и мерките по настоящите правила, като при необходимост прави обосновани предложения и за тяхното изменение или допълнение от СД.

(3) Звеното за управление на риска осигурява установяване, измерване и надлежно докладване на всички съществени рискове, свързани с дейността на инвестиционния посредник.

Формата на доклада до Съвета на директорите е приложена към настоящите Правила.

Чл. 46. (1) Звеното за управление на риска трябва във всеки момент да е в състояние да представи цялостен преглед на всички рискове, на които е изложен инвестиционният посредник.

(2) Звеното за управление на риска докладва пряко пред Съвета на директорите, в случаите, когато развитието на конкретен риск засяга или може да засегне инвестиционния посредник. Действията по изречение първо на звеното за управление на риска не освобождават СД от отговорността им по ЗПФИ, Наредба № 50 на КФН и Регламент (ЕС) № 575/2013 във връзка с управлението на рисковете.

Чл. 47. (1) Членовете на Съвета на директорите (СД) на инвестиционния посредник отделят достатъчно време за разглеждане на въпросите, свързани с риска. Членовете на СД участват активно в процеса по управлението на всички значими рискове, посочени в Регламент (ЕС) № 575/2013, ЗПФИ и Наредба № 50 на КФН, както и при оценяването на активите (позициите), използването на външни кредитни рейтинги и вътрешни модели, свързани с тези рискове.

(2) Членовете на СД гарантират участието на достатъчно ресурси за ефективното изпълнение на дейностите по изречение първо.

(3) С приемането на настоящите правила инвестиционният посредник създава ясни механизми за докладване пред СД и определя нива на отговорност, които да обхващат всички значими рискове, политики за управление на рисковете и техните изменения.

Чл. 48. Настоящите правила се преглеждат и оценяват от СД най-малко веднъж годишно, който при непълноти и/или необходимост от подобряване на управлението на риска приема изменения и допълнения в същите. СД приема изменения и допълнение в настоящите правила и при всяка констатация, че това е необходимо, извън предходното изречение. При вземане на решение по предходните изречения СД взема предвид доклада по ал. ал. 1, б. „в“ и предложенията по ал. 2.

МЕХАНИЗМИ ЗА НОРМАТИВНО СЪОТВЕТСТВИЕ И КОНТРОЛ ПО ОТНОШЕНИЕ НА РАЗЛИЧНИТЕ ВИДОВЕ РИСКОВЕ

Чл. 49. (1) Отдел „Правен, Нормативно съответствие и Вътрешен одит“, подпомаган от отдел „Счетоводство“ и отдел „Управление на риска, финансови анализи и проучвания“ извършва поне веднъж годишно преглед на дейността на дружеството, в

това число по оценка на рисковете, която включва проверките посочени по-горе в настоящите правила.

(2) Отдел "Правен, Нормативно съответствие и Вътрешен одит" извършва периодични проверки за съответствието на дейността на дружеството с политиката и процедурите относно включването на позиции и цялостното управление на търговския портфейл, с оглед изчисляване на капиталовите изисквания в съответствие с условията на Наредба № 50 и съобразно рисковия профил на инвестиционния посредник.

(3) Механизмите за вътрешен контрол на дружеството гарантират установяването и документирането на всички големи експозиции и последващите промени в тях в съответствие с изискванията на Наредба № 50 и с цел последващо наблюдение на тези експозиции като част от цялостния процес на наблюдение на експозициите.

(4) Отдел "Правен, Нормативно съответствие и Вътрешен одит" извършва периодично проверки за своевременното отразяване на информацията по текущата дейност на дружеството от оперативните отдели и звена в информационно-счетоводната система на дружеството.

Чл. 50. (1). Превантивният контрол по отношение оценката на рисковите фактори при сделките, осъществявани от дружеството, са насочени към:

1. Организиране на професионален инструктаж на служителите, с които дружеството има сключени договори, както и с лицата, сключващи договори и приемащи нареждания от клиенти;

2. Внасяне на предложения за своевременно актуализиране и усъвършенстване на вътрешно-дружествените документи в съответствие с приети нови нормативни изисквания или пряко приложими Регламенти на ЕК, както и съобразно насоки на ESMA;

3. Провеждане на регулярни инструктажи на служителите в офисите на дружеството относно допуснати пропуски, грешки, слабости в работата им по сделки и нареждания, както и за приетите от Съвета на директорите промени във вътрешно-дружествени документи.

(2) Текущият контрол по отношение правилното управление на рисковете включва:

1. Редовен мониторинг от страна на отдел „Счетоводство“ на експозициите към едно лице или към група свързани клиенти да не надвишава установените процентни ограничения, с цел ограничаване на риска от прекомерната им концентрация; следене за своевременното установяване и документиране на всички големи експозиции;

2. Своевременното уведомяване на Комисията за финансов надзор при надвишаване на големите експозиции, с посочване на причините довели до превишението и конкретните мерки за привеждане на експозициите в съответствие с установените ограничения;

(3) Последващият контрол по отношение управлението на риска включва:

1. Задължителни препоръки за изпълнение при нарушаване правилата по управление на риска и търсене на дисциплинарна и имуществена отговорност от виновните длъжностни лица;

2. Внасяне на конкретни предложения пред Съвета на директорите за промяна във вътрешните документи на дружеството, с оглед предотвратяване на пропуски, слабости и нарушения и привеждането им в съответствие със законовите изисквания;

3. Регулярно обучение на служителите.

ПРАВИЛА ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕЧАЛБАТА

Чл. 51. (1) Настоящият раздел се приема на основание чл. 122 от Наредба № 50 на КФН и въвежда вътрешни правила, гарантиращи, че размерът на подлежащата на разпределение печалба и максималната сума за разпределение са правилно изчислени.

(2) Прилагането на правилата по настоящия Раздел се извършва при стриктно спазване изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Наредба № 50.

(3) Приемането на правилата в този Раздел има за цел да гарантира, че размерът на подлежащата на разпределение печалба и максималната сума за разпределение са правилно изчислени, и че ИП може да докаже точността им при поискване от страна на КФН.

Чл. 52. (1) Дружеството може да разпределя печалба, ако е изпълнило изискванията на чл. 247а от ТЗ.

(2) Предложението за разпределяне на печалба се съобразява с капиталовата адекватност и ликвидността на ИП. Не се прави предложение за разпределение на печалбата, ако разпределението ще доведе до нарушаване на законовите изисквания за капиталова адекватност и ликвидност на ИП.

(3) Размерът на подлежащата на разпределение печалба се определя от Общото събрание на акционерите, съобразно изискванията на чл. 221, т. 7 от ТЗ. Размера на подлежащата на разпределение печалба може да е определен като абсолютна стойност за една акция и/или като обща абсолютна стойност.

(4) Ако размерът на подлежащата на разпределение печалба е определен, като абсолютна стойност за една акция максималната сума за разпределение е равна на произведението от определената абсолютна стойност и броя на акциите.

(5) Ако размерът на подлежащата на разпределение печалба е определен, като обща абсолютна стойност, това е и максималната сума за разпределение.

(6) Членовете на СД на дружеството, проверяват дали правилно са изчислени размерът на подлежащата на разпределение печалба и максималната сума за разпределение, съобразявайки се със законовите изисквания и настоящите правила. При поискване от КФН ИП е длъжен да предостави копия от всички документи, доказващи точността на изчисленията.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. В случаите, когато ИП е възложил важни оперативни функции или инвестиционни услуги и дейности за изпълнение на трето лице по чл. 30-31 от Делегиран Регламент (ЕС) № 2017/565, правомощията на звеното за управление на риска се прилагат и по отношение на това трето лице с оглед ефективно управление на рисковете от извършеното възлагане.

§ 2. Използваните специални термини в настоящите вътрешни правила, имат значението, което е фиксирано в легалните определения, дадени в ЗПФИ, Наредба № 50 за капиталовата адекватност и ликвидността на инвестиционните посредници и Регламент 575/2013 и Делегиран Регламент (ЕС) 2017/565.

§ 3. За неуредените в настоящите правила въпроси се прилагат разпоредбите на Регламент (ЕС) № 575/2013, ЗПФИ и на съответните под законови актове, имащи отношение към дейността на инвестиционните посредници.

Ръководството на ИП може да издава заповеди и инструкции по прилагането на настоящите стратегии и политики.

§ 4. Настоящите правила и политики са приети и одобрени от Общо събрание на акционерите на ИП "КАРОЛ" АД с протокол от 22.01.2018 г. и са задължителни за всички съответни лица и лица, работещи по договор за инвестиционния посредник.